

15 yıllık «Dirim»

Dr. Feridun Frik

1. ci Milli Türk Tıp kongresinin Ankarada toplanmış olduğu 1925 Eylülünde, «Tedavi Notları» adı ile bir mecmua intişara başlamıştı. O zaman hemen biricik tıp gazetesi olan «İstanbul Seririyatı» yanında «Tedavi Notları» gerek hacim, gerek münderecat bakımından bambaşka bir manzara arz ediyordu. Kırmızı bir kapak kâadı içinde, Avrupanın bilhassa tedavi sahasındaki yeniliklerini bildiren makaleleri tercüme etmek gayesile ayda bir neşredilen bu tıp gazetesi, bu gün 15 yaşını dolduran «Dirim» den başka bir gazete değildi. Sonradan ismini «Dirim» yaptığımız «Tedavi Notları», ilk zamanlarda 500 tane basılmak ve henüz adresleri mahdut olan abonelerine her ay muntazam yollanabilmek üzere 2 senelik bir gayretten sonra 3 üncü yaşına basmağa muvaffak olunca, arkada kalan iki senelik emeğinin hiç de boşa gitmediğini büyük bir sevinçle idrak etmişti. Aboneleri 1000 e yükselmişti. Kapak, 3. cü ciltten itibaren yeni bir şekil almıştı: İki sütun kâadesi üzerine oturtulmuş müselles bir başlık remzini taşıyan ve yıldız renginde basılan kapak resmine kâat olarak tirşe ve saman renkleri seçilmişti. Bu sıralarda tek tük yerli makalelerin de «Tedavi Notları» sahifelerinde yer almağa başladığı görülüyordu. İşte, ben de, yazmış olduğum böyle bir makale vesilesile gazeteyi çıkaranelarla bu sırada tanıştım, ve kısa bir zaman sonra da gazetenin yazı işleriyle meşgul olmak üzere vazife aldım. 4. cü neşir yılına girdiğimiz tarih, Atatürkün memlekette harf inkılâbını ilân ettiği devreye tesadüf eder. Bütün memleket gazeteciliğinin yüklendiği o büyük vazifede, hissemize düşeni kusursuz yapmağa sarfettiğimiz gayreti bu gün bile tatlı bir heyecanla hatırlıyoruz. Harf inkılâbı, mecmuacılıktaki geriliğimizi birdenbire ortaya koymağa vesile oluverdi. Lâtin harflerile çıkan bir Avrupa gazetesi ile, artık aynı harfleri kabul etmiş olan Türk gazeteleri arasındaki bu büyük fark, kısa bir zamanda eldeettiğimiz terakkiyi teşvike en mühim amil oldu. 5. ci ve 6. ci ciltlerimiz, daha müttekâmil bir yola girmek üzere hazırladığımız ve tatbikını senelere taksim ettiğimiz bir programın ilk adımını teşkil eder. Makaleler içine koymağa başladığımız resimlerle, bazı renkli ilâveler, kâadın da daha iyisini kullanmamızı lüzumlu gösteriyordu. 7. ci cildimiz bir tıp gazetesine yakışan şeklini almıştı. Kapak için seçtiğimiz iyi cins bir kâat üzerine resmedilen modern çizgiler ortasında «Tedavi Notları» yazısı ve bunun yukarısında her sayıda değişen hastanelerimizin güzel resimleri bulunuyordu. Hastanelerimizi arkadaşlarımıza tanıtmaya yarayan bu seri, 15. ci cildin sonuna kadar devam etti. 7. ci cilt ile beraber gazetemizin hali, bu günkü sabit şeklini ve neşriyat programımızın ilk çizgilerine uygun manzarasını

Prof. Dr. Refik Saydam

dirim

SAHİBİ VE UMUM YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ DR. FERİDUN NEŞET
SAYI 1 - 2 ■ CİLD 10 ■ 1935 İKİNCİKANUN - ŞUBAT

TOM. XVII. MAYIS 1935 SAYI: 5
Burdur İktisatî Hastanesi

DIRİM

SAHİBİ VE UMUM YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ DR. FERİDUN NEŞET

İstanbul Kurum Hastanesi

DIRİM

İhtilâs ve şifâ için derinleşme ile çalışmaktır.

TOM: XIV. Ocak - Ocak 1935 SAYI: 1

Laboratuvar çalışmaları

DIRİM

TIB VE KİMYA
MUSUVİ SAYISI

TOM: XV. Mart - Nisan 1935 SAYI: 3-4

aldı. Bir original yazılar kısmı, bir türkçeye çevirmeler kısmı, bir de kısa yazılar kısmından başka, olan bitenlere ayrılmış mahdut bir kısmı ihtiva ediyordu. Aynı sene içinde renkli ilâvelerle, fotoğraflara da daha geniş bir nisbette yer verildi. 8. ci ciltten itibaren «Tedavi Notları» resmen idareme geçti. Bu devrede başlayan aşikâr alâka, original yazıların gittikçe çoğalmasını ve münderecatın arkadaşlarımız için azamî istifadeli olmasını temin etti. Bu sırada «Tedavi Notları» abonelerinin sayısı birdenbire 3000 e fırladı. 10. cu yaşına girerken hazırladığım ilk sayı için kendilerinden yazı rica ettiğim meslektaşlarımın, ümidim haricinde hemen hepsi yazı gönderince bu sayıyı yalnız orjinal yazılarla ve bir misli hacimde çıkarmak mazhariyeti, gayretim en büyük mükâfatı oldu. Bu sayı Atatürkün memleketle başladığı büyük bir inkılâba, dilimizi yabancı kalemlerden temizlemeğe tesadüf eder. Yine hissemize düşen vazife hususundaki iyi niyetimize uygun olarak «Tedavi Notları» adını hiç tereddüt etmeden değiştirdik ve «Dirim» gibi öz türkçe bir ad koyduk. İşte «Tedavi Notları» 10. cu yaşına girerken böylece «Dirim» oluverdi. Fakat 10 sene kökleşmiş olan «Tedavi Notları» nı unutturmak hiç de kolay olmadı. Geçen seneye kadar, henüz «Tedavi Notları» isteyen tektük arkadaşlar bulundu. Hayatta unutulmayan ne var ki, bir iki senedenberi artık «Dirim» in kökleri de derinleşti. 11. ci cildin kapağı noktalı ve yeşil renkli bir zemin üzerinde, yine hastaneler için ayrılan çerçeveyi taşır. 12. ci cildin kapak rengi kahverengidir. O sene, olanbitenler, kongre, cemiyetler, yeni eserler ve ölenler kısmına daha geniş yer verdik. 13. cü cildin kapağına mavi rengi seçtik, bu renk değişmelerini, her cildin koleksiyonunu toplayanlara kolaylık için yapıyorduk. Gazetenin bu sırada sayısı 4000 i geçti ve Balkanlardan, Afganistan, Kıbrıs, Suriye, İrak, İran, Mısıra kadar yabancı memleketlerde dilimizi bilenler tarafından da istenilmeğe başlandı. Bu şiddetli alâkadan aldığımız gayret hızı, gazetemizi, eczacı arkadaşlarımıza da teşmil etmemize vesile oldu, bu suretle abonelerimiz 5000 i buldu. 14. cü cildin kapak klişesindeki noktalı klişe ile, yine ortada hastane resimleri çerçevesini taşır. Bu sene zarfında ayrıca kuşe kâadı üzerinde hastane etibbası arkadaşlarımızdan ele geçirebildiklerimizi, ilâve olarak vermeğe başladık. Bu cildin ilk sayısı da yalnız original yazılarla bezenmiş olarak çıkarıldı ve aynı sene içinde «Dirim» in bazı sayıları en mühim ve aktüel ilmî mevzulardan birine tahsis edilmek suretile «Malarya» ve «Tıb ve Kimya» «Hususî sayılar»ı halinde neşredildi. Original yazıların enternasyonal tanıtılmasını temin etmek üzere bir de Almanca kısım ilâve olundu. Bilhassa tıb tarihini veya tıbbı yakından alâkadar eden değerli yazılara mahsus paramedikal bir kısım daha ihdas edilerek mevzuların değişik olmasına ehemmiyet verildi.

15. ci cildimiz Avrupada başlayan harbin husule getirdiği kâat buhranından dolayı «Dirim» in 2 numara bir arada olmak üzere veiki ayda bir intişarını intaç etti. Bu sene zarfında, bütün Türkiye tıb gazetelerinin fihristlerini bildiren sayfeleri ilâve ettik.

16. ci cildin ilk sayısı da «15 yıllık Dirim» jübile sayısı olarak hazır-

lanmış bulunuyor. Bu sayı ile birlikte «Dirim» in dış manzarası da tekrar değiştirilmiştir. Hastane resimlerine fasıla verilerek, bunlar yerine Tıp tarihine ait renkli resimler her sayının kapağına ayrı bir kıymet verecektir. Bu resimlerle, bunlara ait izahatı lütfen esirgemiyen değerli arkadaşım Prof. Süheyl Ünver'e burada teşekkürlerimi sunarım.

16. cı cildin bir diğer yeniliği de «Dirim Postası» başlığı ile tesis edilen kısmdır. Burada «Dirim» okuyucularının hususî ve meslekî îlanları parasız olarak neşredilecek ve bu suretle arkadaşlarımıza yeni bir hizmet imkânı temin edilecektir.

15 yaşını bitiren «Dirim», intişar hayatının bu dönüm noktasında, en samimi niyetlerle, yurda mesut günler dileklerini tazeler ve 15 yıllık muntazam intişarını, tekrar aynı intizam ve tekemmülle yürütmek üzere normal dünya şartlarının biran evel avdetini özler.

Alâka ve teveccühlerini esirgemiyen meslekdaşlarıma, Dirim'in sahibi ve yazı işleri direktörü sıfatıyla en derin şükran vazifesini ifayı zevkli bir borç bilirim.

15 yıl içinde «Dirim» için makale yazan meslekdaşlar listesini sunar ve hepsini hürmetle ve ölenleri rahmetle anarım :

Abdülkadir Lûtfi Noyan
Adil Hakkı Taşbaş
Adnan Ferit
Ahituv Eli
Ahmet Asım Onur
Ahmet Eyüp Aksoy
Ahmet Fethi Teoman
Ahmet İhsan Aksan
Ahmet Muhtar
Ahmet Rafet Bayülgen
Ahmet Rasim Onad
Ahmet Süheyl Ünver
Akif Şakir Şakar
Akil Muhtar Özden
Ali Deniz
Ali Esat Biröl
Ali Eşref Gürsel
Ali Rasim Adasal
Ali Rıza Sağlar
Ali Rıza Tolgar
Arif Yaman
Arif Yaver
Aziz Tefvik Yeginsoy
A. Rifat

Baha Gelenbevi Arkan
Bahattin Oskay
Bahri İsmet Temizer

Bahtiyar Demirağ
Bekir Akcar
Berberyan
Besim Kemal Eneren
Burhan Remzi Urus
Burhanettin
Burhanettin O. Tugan
Burhanettin Temizel

Cavit Basri
Celâl Abdi
Cemalettin Arifi Or
Cemil Zihni Ülkü

Ekrem Beçet Tezel
Ekrem Şerif Egeli
Emin Burad
Emin Kıcıman
Erhan Sanater
Esat Raşit Tuksavul
Esat Selekler
Ethem Süleyman
Eyüp Hüsnü

Fahrettin Kerim Gökay
Feridun Neşet Frik
Feyzi Ahmet Taner

Fikret Arıhan
Fotozyan
Frank E.
Fuat
Fuat Fehim Caculi
F. Nafiz Uzluk
F. Noyan

Halit Akyüz
Halit Ziya Konuralp
Hamdi Bako
Hamdi Şakir
Handan Saracoğlu
Haron Çiprut
Hasan
Hasan Ali
Hasan Fehmi
Haydar Arıman
Haydar İbrahim Aydar
Haydar İsmail Gaspralı
Hayim Naim Elnekave
Hilmi İsmail Koşar
Hulûsi Behçet
Hüsametdin Togaş

İbrahim
İbrahim Ethem Ertem
İbrahim Hanif Denker

İffet Naim Onur
İhsan Duydal
İhsan Şükrü Aksel
İrfan Titiz
İsmail Coşkun
İsmail Ferit
İsmet Sayman
İsrail
İzzet Ahmet
İzzet Bican Bilger

Kâmil Akol
Kâmil Mümtaz İdil
Kâzım Arbak
Kâzım İsmail Gürkan
Keleşyan Kamar
Kemal Cenab
Kemal Çağlar
Kemal Dirik
Kemal Şakir Saracoğlu
Kemalettin
Kenan Aker

Lâtif Ülgür
Lebib Selim Karan
Lütfi Kardeşoğlu

Mandil İsak
Marko Elnekave
Mazhar Osman Uzman
Mehmet Kâmil Berk
Memduh
Mithat Süyev
Muhtar Fuat Savaşeri
Muhterem Gökmen
Muin Tayanç
Mustafa Fezzi
Mustafa Rahmi Pınar
Muzaffer Şevki Yener
Müfit Süleyman
Mükerrem Nuri Sarol
Münir Ahmet Sarpyener
Münir Halil
M. Kemal Öke
M. Muzaffer Barın
M. Nuri
M. Rıza Erksan

Naab
Nabi Kastarlık
Nami

Necdet Tosun
Necdet Sezer
Necmettin İzmirli
Necmettin Ülker
Nefi Ethem Vural
Nejat Mazlum Seyhan
Nevzat
Niyazi Bayatlı
Niyazi Dıncsoy
Niyazi Erzincin
Niyazi İsmet Gözcü
Nurettin Onur
Nurettin Ülker
Nuri Aruntan
Nuri Erkan
Nuri Fehmi Ayberk
Nuri Halit Ulaş
Nuri Kâmil Üreyen
Nuri Osman Eren
Nusret Karasu

Onnik
Orhan
Orhan Sağdaş
Orhan Sanus
Orhan Tan
Orhan Toros
Osman
Osman Şerafettin Çelik
Osman Şevki Uludağ
Osman Uğurluel
Otzen Otto

Ragıp Refik Güran
Ragıp İsmail
Raif Ferit
Raşit Sağcı
Razi Güven
Razi Maner
Rebi Hikmet Barkın
Refik Yetkin
Remziye Nuri
Remzi Ülger
Reşat Rıza
Reşit İdil
Rifat Hamdi
Ruhi Derman

Sadettin Tosun
Sadık Kâzım Ertuna

Saim Suner
Saip Tezel
Sait Darga
Salâhattin
Salâhattin Akel
Salih Bürkev
Salih İsmail
Sani Yaver
Servet Güvener
Servet Vasfi Âlko
Suat Atay
Suat Nazım
Suat Tezsezer
Süleyman Kuntalp
Süleyman Sırrı Tinel
Shepard

Tacettin İz
Talât Çamlı
Talât Vasfi Öz
Tarık Maktav
Tarık Temel
Tevfik Ömer
Tevfik Özden
Tevfik Remzi Kazancıgil
Tevfik Salim Sağlam
Trüper E.

Şadan Tor
Şahap
Şemsi Mutver
Şerafettin Galip Arkan
Şerif Korkut
Şevket Taray
Şevki
Şükrü Hazım Tinel

Vahdettin Bekir Özcan
Varit Hamit Yazgan
Vasfi
Vefik Vassaf Akan
Visali Hıfzı Ersan
Yakup Hüseyin Çelebi
Yusuf İzzettin

Zani
Zekâi Tarakçı
Zeki Birsan
Zeki Faik Ural
Ziya